

بسمه تعالی

	گزارش چکیده پایان نامه / رساله فارسی و انگلیسی						 دانشکده حقوق و علوم سیاسی
۱۴۰۲/۳/۲۷	تاریخ دفاع:	کارشناسی ارشد	مقطع تحصیلی:	روابط بین الملل	رشته تحصیلی:	سید ناصر خلیلی	نام و نام خانوادگی دانشجو:
دکتر سید سعید میرترابی حسینی			نام استاد/ اساتید داور	دکتر ارسلان قربانی شیخ نشین	نام استاد مشاور	دکتر محمود گنج بخش	نام استاد راهنما
بررسی ساز و کار های بین المللی جبران خسارات قربانیان غیر نظامی ناشی از حضور ترکیه در سوریه از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰							عنوان پایان نامه:
<p>با گذشت بیش از شش سال از شروع بحران سوریه و مبدل شدن بحران مذکور به یک فاجعه حقوق بشری منطقه‌ای و بین‌المللی، افکار عمومی جهان و سیاست خارجی اغلب قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای متوجه این بحران شده‌اند. جمهوری ترکیه که سوریه را عمق استراتژیک خود در منطقه می‌داند، در طول این سال‌ها در حمایت از گروه‌های مسلح سوریه و حضور مستقیم نظامی با چالش‌ها و انتقادات گسترده‌ای در سطوح داخلی و خارجی مواجه شده است، اما کماکان از مواضع خود در بحران مذکور عقب‌نشینی نمی‌کند. بدین ترتیب، با توجه به واقعیات جاری در تحولات خاورمیانه امروزی، بررسی رفتار بازیگر دولتی در بحران سوریه با تبیین رویکرد نظری نوواقع‌گرایی و پاسخ به این سؤال که «چرا جمهوری ترکیه برای روابط با گروه‌های مسلح سوریه و حضور در بحران این کشور اهمیت خاص استراتژیک قائل است؟»، از اهداف اصلی این پژوهش به حساب می‌آید. درک پیامدهای منطقه‌ای حضور مستقیم نظامی و حمایت ترکیه از گروه‌های مسلح سوریه در خاورمیانه و همچنین تبیین این مسئله که آیا رفتار ترکیه در بحران سوریه بر اساس اصول روابط بین‌الملل و نظام امنیتی خاورمیانه است یا خیر و همچنین بررسی ساز و کار های بین المللی جبران خسارات قربانیان غیر نظامی ناشی از حضور ترکیه در سوریه، از دیگر اهداف این تحقیق محسوب می‌شوند. پژوهش حاضر برای دست‌یابی به یک پاسخ جامع و کامل، با در نظر گرفتن دیدگاه‌های مخالف و چالش‌های ترکیه در سوریه، به بررسی عوامل ژئوپلیتیک و استراتژیک می‌پردازد.</p>							بیان مسئله:
مطالعه پیش رو توصیفی و تحلیلی با رویکرد کتابخانه‌ای است.							روش پژوهش:

<p>سؤال و فرضیه تحقیق:</p>	<p>پرسش های پژوهش</p> <p>پرسش اصلی: چه ساز و کار های بین المللی برای جبران خسارات قربانیان غیر نظامی ناشی از حضور ترکیه در سوریه در روابط بین الملل و حقوق بین الملل بمنظور جبران خسارات قربانیان غیر نظامی ناشی از حضور ترکیه در سوریه در طول سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ پیش بینی شده است؟</p> <p>پرسش فرعی</p> <p>چالش های ترکیه در ارتباط با قربانیان غیر نظامی سوریه چیست؟</p> <p>فرضیه های پژوهش</p> <p>فرضیه اصلی</p> <p>علاوه بر اصول روابط بین الملل، اصول حقوق بشردوستانه و منشور بین المللی حقوق بزه دیدگان (از اسناد بین المللی) و اعلامیه «اصول بنیادی عدالت برای بزه دیدگان و قربانیان سوءاستفاده از قدرت ۱۹۸۵» و «اصول و رهنمودهای بنیادی درباره حق جبران و ترمیم ۲۰۰۶» عرف بین الملل حاوی سازوکارهای مناسبی بمنظور جبران خسارات قربانیان غیر نظامی ناشی از حضور ترکیه در سوریه می باشد.</p> <p>فرضیه های فرعی</p> <p>بر اساس اصول روابط بین الملل و نظام امنیتی خاورمیانه رفتار ترکیه در بحران سوریه متناسب محسوب نمی شود. گرچه پاسخ جامع و کامل، با در نظر گرفتن دیدگاه های مخالف و چالش های ترکیه در سوریه، وجود ندارد اما با بررسی عوامل ژئوپلیتیک و استراتژیک در قالب نظریه نواقع گرایی می توان این مطلب را تحلیل نمود.</p>
<p>روند پژوهش:</p>	<p>اولین اقدام این پژوهش در پاییز ۱۴۰۱ با انتخاب موضوع آغاز و مدت دو ماه روی پروپوزال کار شد و در ادامه پس از تایید پروپوزال به تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ کار روی متن پایان نامه آغاز شد و تایید نهایی برای دفاع شش ماه روی متن پایان نامه کار صورت گرفت و در این مدت بارها از جانب استاد راهنما و استاد مشاور رهنمای های لازم جهت اصلاح و بهبود متن برای انجام یک کار علمی صورت گرفت که در نهایت در تاریخ ۱۴۰۲/۳/۲۷ از این عنوان دفاع صورت گرفت.</p>
<p>مهمترین یافته ها:</p>	<p>سیاست خارجی ترکیه نقطه عطفی در تغییرات سیاست خارجی منطقه ای و فرامنطقه ای ترکیه حساب می رود. یکی از دولت های که ارتباط ترکیه با آن در پرتو مبانی فکری حزب تازه حاکم بر ترکیه دستخوش تحولات جدی گردید، سوریه بود. گرچه در نخستین روز های روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه در ترکیه ارتباط این دولت به سرعت تا مرحله همگرایی پیش رفت لیکن با همان شتاب دستخوش عقب گرد شد و به طرف تعارض، چالش برابری تمام جانبه سوق یافت.</p> <p>این کشور در چارچوب این فصل بندی دروازه ورود ترکیه به کشورهای عربی خاورمیانه قلمداد می شد.</p>

دولتمردان ترک اجرای یکی از مؤلفه های مهم دکترین جدید خویش یعنی به صفر رساندن چالش ها با همسایگان به هدف تأمین منافع ملی ترکیه را از سوریه شروع نمودند. در این زمان موافقت نامه های بسیاری در عرصه تجارت همکاری های اقتصادی، برداشتن مالیات مضاعف، پشتیبانی و تشویق سرمایه گذاری های دو جانبه و تجارت آزاد بین دو دولت به امضا رسید. ترکیه در اثر که اجرای این موافقت نامه ها به شریک اول تجاری سوریه تبدیل شد و میزان تعاملات اتباع دو دولت با یکدیگر به صورت قابل توجهی افزایش یافت. در زمینه سیاسی نیز دید و بازدیدهای مقام های دو دولت از کشورهای یکدیگر به میزان فزاینده ای افزایش پیدا نمود. اما پس از آغاز ناآرامیها در این کشور از میانه سال ۲۰۱۱ نخست رهبران ترکیه تلاش نمودند بین مخالفان و دولت سوریه به میانجیگری بپردازند.

در کثیری از اسناد بین المللی قالب های کلی جهت جبران خسارت و دریافت غرامت بزه دیدگان بنانهاده شد و تعهداتی برای پیگرد و مجازات مسؤولان چنین جرایمی مقرر گردیده است. دیوان کیفری بین المللی در طریق پشتیبانی از بزه دیدگان و قربانیان جرم های بین المللی همچنان دارای نوآوری های اساسی است؛ از جمله تمهیدات شرکت ساختاری بزه دیدگان و الزامی نمودن استماع نظرات آنان در جریان و مرحله های دادرسی و همچنان ملزم ساختن شخص محکومیت یافته به جبران خسارت بزه دیدگان در حقیقت اساسنامه دیوان رول برجسته ای برای بزه دیدگان و مقررر های خاصی برای نگهداری از حقوق و جبران خسارت آنها در نظر گرفته است. جبران خسارت ترمیم توان بخشی و بازپروری از اساسی ترین شیوه های جبران خسارت بزه دیده ها در حقوق کیفری بین المللی است.

تائید استاد راهنما

